NORAKSTS

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A421019909
143/AA43-0361-13/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 28.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I.Amona, tiesneši S.Liniņa un V.Poķis

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc *G.M.* (personas kods */personas kods/*) pieteikuma par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2009.gada 17.novembra lēmuma Nr.D57/10-6/4114 atcelšanu, sakarā ar *G.M.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 30.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 7.oktobrī Rīgas pašvaldības policijas (turpmāk arī – atbildētāja) Ceļu policijas pārvaldes inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu - paziņojumu Nr.D57 107923365 (turpmāk arī – protokols - paziņojums). Tajā konstatēts, ka transportlīdzeklis VOLVO, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, ir novietots stāvēšanai Rīgā, Republikas laukumā pie 3.nama, pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk - CSN) 135.11.punktu. Par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 149.^{10}panta piektās daļas 11.punktā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu transportlīdzekļa vadītājs, kurš neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, sodīts ar Ls 30 naudas sodu.

G.M. protokolu – paziņojumu apstrīdēja un ar Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2009.gada 17.novembra lēmumu Nr.D57/10-6/4114 (turpmāk tekstā - Lēmums) protokols - paziņojums atstāts negrozīts.

[2] *G.M.* (turpmāk arī – pieteicējs) Lēmumu pārsūdzēja tiesā, pieteikumā norādot turpmāk minēto.

[2.1] Automašīna tika novietota stāvēšanai, izbraucot no Eksporta ielas 1c (degvielas uzpildes satcija „Statoil") un veicot pagriezienu virzienā pa labi uz Eksporta ielu. Tā kā Miķeļa ielas un Eksporta ielas krustojumā nebija novietota 326.ceļa zīme, pieteicējam nebija pamata uzskatīt, ka automašīnas stāvēšana vai apstāšanās konkrētajā vietā ir aizliegta.

[2.2] Pēc protokola - paziņojuma saņemšanas pieteicējs devās meklēt zīmi, kuras noteikumi tika pārkāpti. Tikai apstaigājot apkārtējo teritoriju ar kājām, konstatēta ceļa zīme Nr.326, uz kuru, domājams, bija dota atsauce protokolā - paziņojumā. Tomēr šī zīme ir novietota tā, ka, izbraucot no Eksporta ielas 1 c pa labi, to nevar pamanīt un tā nav pārredzama no automašīnas. Tātad pieteicējs nevarēja zināt par stāvēšanas liegumu. Līdz ar to pieteicējs sodīts nepamatoti.

[2.3] 2009.gada 8.oktobrī pieteicējs ieradās attiecīgajā vietā, lai vizuāli fiksētu lietas faktiskos apstākļus un spētu pamatoti iebilst pret protokolā - paziņojumā noteikto sodu. Šajā vietā bija uzstādītas divas jaunas 326.ceļa zīmes. Turklāt tās novietotas tālākā Eksporta ielas posmā ar papildus zīmi par 326.ceļa zīmes darbības zonu. Tas liecina, ka atbildīgās institūcijas uzskatīja, ka esošās ceļa zīmes nepietiekoši skaidri un pārskatāmi sniedz ceļu satiksmes dalībniekiem informāciju par stāvēšanas liegumu attiecīgajā teritorijā.

[2.4] Attiecīgajā posmā, kurā stāvēšanai tika novietota automašīna, ceļš nav caurbraucams, tajā nav dzīvas satiksmes un ceļš ir salīdzinoši plats. Tas norāda, ka automašīnas novietošana stāvēšanai satiksmei netraucēja.

[3] Atbildētāja paskaidrojumos norāda, ka pieteikums ir noraidāms, jo no lietai pievienotajām fotogrāfijām redzams, ka 326.ceļa zīme izvietota labi pārredzamā vietā un, pat iebraucot Republikas laukuma teritorijā, to nav iespējams neievērot.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 30.augusta spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 11.punkts paredz, ka par stāvēšanu 326.ceļa zīmes darbības zonā uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit latu apmērā. Savukārt CSN 135.11.punkts noteic, ka ir aizliegts apstāties un stāvēt 326.ceļa zīmes „Apstāties aizliegts" darbības zonā.

No minētajām tiesību normām secināms, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 11.punktu, jākonstatē, ka transportlīdzeklis novietots stāvēšanai 326.zīmes darbības zonā.

Atbilstoši CSN 1.40.punktam stāvēšana ir:

1) transportlīdzekļa apturēšana, ja tā nav saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā,

2) kā arī transportlīdzekļa apturēšana uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes, ja tā ir saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā.

Proti, par stāvēšanu ir atzīstama ne tikai transportlīdzekļa apturēšana, kas ir ilgāka par piecām minūtēm, bet arī transportlīdzekļa apturēšana, kas nav ilgāka par piecām minūtēm, ja tā nav saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā.

[4.2] Lietai pievienotajās fotogrāfijās redzams transportlīdzeklis, kas apturēts 326.ceļa zīmes darbības zonā *(lietas 27.lapa)*. Transportlīdzeklī vai tā tuvumā nav tā vadītāja, kā arī nenotiek pasažieru iekāpšana vai izkāpšana no tā, vai kravas iekraušana vai izkraušana no tā. Līdz ar to secināms, ka transportlīdzekļa apturēšana nav saistīta ar pasažieru iekāpšanu vai izkāpšanu, kravas iekraušanu vai izkraušanu. Tādejādi tiesa atzīst, ka transportlīdzeklis ir apturēts stāvēšanai. Tas nozīmē, ka atbildētājs piemēroja atbilstošu materiālo tiesību normu un formāli, piemērojot transportlīdzekļa vadītājam administratīvo atbildību saskaņā ar LAPK $149.^{10}$ panta piektās daļas 11.punktu, ir rīkojies pareizi.

[4.3] Pieteicējs norāda, ka braucot uz Eksporta ielu virzienā no degvielas uzpildes stacijas „Statoil" un veicot labā pagrieziena manevru, 326.ceļa zīme, kas ir uzstādīta Miķeļa ielas un Eksporta ielas krustojumā, nav redzama. Pieteicējs uzskata, ka minētā iemesla dēļ viņam nevar piemērot administratīvo atbildību.

Izvērtējot lietai pievienoto satiksmes organizācijas shēmu *(lietas 33.lapa)*, kā arī lietai pievienotās fotogrāfijas *(lietas 12., 13. un 27.lapa)*, tiesa konstatē, ka Eksporta un Miķeļa ielas krustojumā Eksporta ielas abās pusēs ir uzstādīta 326.ceļa zīme. Ceļu krustošanās vieta (Miķeļa iela, izbrauktuve no degvielas uzpildes stacijas „Statoil" un Eksporta iela) ir klasisks divu ceļu krustojums, kurā izbrauktuve no degvielas uzpildes stacijas „Statoil" ir izvietota nedaudz ieslīpi pret Eksporta ielu un izbraukt no degvielas uzpildes stacijas var nedaudz pirms Miķeļa ielas un Eksporta ielas krustošanās vietas, kā arī pirms ir uzstādīta 326.ceļa zīme, kas atrodas uz noapaļojuma vietā, kur krustojas Miķeļa iela un Eksporta iela.

Pieteicējs ir iesniedzis fotogrāfijas, kur 326.ceļa zīme ir redzama no sāniem un apgalvo, ka braucot ar transportlīdzekli no degvielas uzpildes stacijas „Statoil", tā nav redzama.

Tiesa nevar piekrist minētajam pieteicēja apgalvojumam, jo ceļa zīme pieteicēja iesniegtajos foto uzņēmumos ir saskatāma. Pieteicējs, nogriežoties pa labi no degvielas uzpildes stacijas „Statoil" uz Eksporta ielu, ir tai pabraucis garām. Tas, ka pieteicējs ceļa zīmi nav saskatījis,

nenozīmē, ka tās darbība neattiecas uz attiecīgo ceļa posmu, kur tā ir izvietota.

Tiesa piekrīt pieteicējam, ka ceļa zīme ir izvietota ar sānu malu pret krustojumu, kā arī tam, ka ceļa zīmi vislabāk ir redzēt, izbraucot uz Eksporta ielu no Miķeļa ielas puses, kā arī braucot pa Eksporta ielu no pretējās puses, tomēr tiesa nevar piekrist tam, ka ceļa zīme ir uzstādīta tā, ka to nevar pamanīt. Jānorāda, ka, pamanot krustojumā uzstādītu ceļa zīmi, it īpaši pie apstākļiem, ja transportlīdzekļa vadītājs ir nolēmis novietot transportlīdzekli stāvēšanai, transportlīdzekļa vadītājam ir pienākums pārliecināties, vai attiecīgajā vietā transportlīdzekļa stāvēšana ir atļauta. Arī apstāklis, ka citi vadītāji novietojuši transportlīdzekļus stāvēšanai 326.ceļa zīmes darbības zonā, neatbrīvo pieteicēju no pienākuma pārliecināties par to, vai viņš ir ievērojis ceļu satiksmes noteikumus, kā arī neatbrīvo pieteicēju no soda. Turklāt no atbildētāja veiktajiem fotouzņēmumiem redzams, ka atsevišķi vadītāji transportlīdzekļus novietojuši stāvēšanai tieši blakus 326.ceļa zīmei, kur to nevar nepamanīt.

Apstāklis, ka konkrētajā ceļa posmā ir novietota vēl viena zīme, kas nemaina Miķeļa ielas un Eksporta ielas krustojumā novietotās ceļa zīmes ieviesto ceļu satiksmes režīmu, nenozīmē, ka iepriekš uzstādītā zīme nav jāievēro. Minētā ceļa uzturētāja rīcība ir vērsta uz to, lai neuzmanīgi transportlīdzekļu vadītāji būtu labāk informēti par to, ka attiecīgajā ceļa posmā ir aizliegts novietot transportlīdzekli stāvēšanai.

[4.4] Pieteicējam uzlikts sods piemērotās tiesību normas sankcijas ietvaros, kas neparedz iestādes rīcības brīvību attiecībā uz naudas soda apmēru. Tādējādi iestādei papildus lietderības apsvērumi attiecībā uz naudas soda apmēru nebija jāizdara, jo tos jau izdarījis likumdevējs.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 30.augusta spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norāda turpmāk minēto.

[5.1] Sprieduma aprakstošajā daļā nepamatoti konstatēts, ka protokols - paziņojums sastādīts *G.M.*, LAPK 248.[1]pants konceptuāli paredz administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu bez pārkāpēja klātbūtnes. Pieteicējs nenoliedz, ka viņš ir novietojis automašīnu stāvēšanai konkrētajā vietā, bet iepriekš minētais uzskatāmi ilustrē, ka lēmums par soda uzlikšanu faktiski ir pieņemts, neizvērtējot iespējamā pārkāpēja paskaidrojumu, un vispusīgi, pilnīgi un objektīvi nenoskaidrojot visus lietas apstākļus atbilstoši Administratīvā procesa likuma 237.panta prasībām, kam ir izšķiroša nozīme šīs lietas pareizai un objektīvai izlemšanai.

[5.2] Nepareizs un lietas izlemšanā nesvarīgs ir tiesas secinājums, ka pieteicēja iesniegtajās fotogrāfijās var saskatīt ceļa zīmi, kas aizliedz automašīnas novietošanu stāvēšanai. Tiesai bija jāizvērtē, vai konkrētajos apstākļos, izmantojot saprātīga cilvēka testu, pieteicējam bija pienākums

ievērot tādas ceļu satiksmes zīmes, kas nav pienācīgā kārtā redzamas vadot automašīnu.

Tiesa bez jebkādiem traucēkļiem un riskiem novērtēja statisku attēlu. Tiesa neņēma vērā to, kādā veidā kustībā esoša transportlīdzekļa, kas ir paaugstinātas bīstamības objekts, vadītājs uztver apkārt esošo informāciju, ka vadītājam jāveic virkni ar automašīnas vadīšanu saistītu manevru un novērojumu. Nav saprātīgi un pamatoti sagaidīt, ka vadītājam būtu pienākums ievērot šādi novietotas ceļa zīmes.

[5.3] Nav saprotams tiesas arguments, ka tas, ka pieteicējs nav ceļa zīmi saskatījis, nenozīmē, ka tās darbība neattiecas uz attiecīgo ceļa posmu. Konkrētajā gadījumā pieteicējs un citi autovadītāji var ievērot vienīgi tos satiksmes ierobežojumus, par kuriem tiem ir pienācīgā kārtā paziņots ar noteiktām ceļa zīmēm un/vai apzīmējumiem. Tieši par šādu nepienācīgu paziņošanu, kas saistīta ar nepareizu ceļa zīmju izvietojumu, ir ierosināta šī tiesvedība.

[5.4] Nepamatots ir tiesas secinājums, ka pieteicējs pārkāpa savu pienākumu pārliecināties par to, vai konkrētajā vietā automašīnu var novietot stāvēšanai. Autovadītājiem ir jāievēro CSN un jāpārliecinās, vai konkrētajā posmā ir atļauta automašīnas stāvēšana, bet šis pienākums izriet no informācijas, kas vadītājam ir pienācīgā un atbilstošā kārtā pasniegta. Proti, šis pienākums no vadītāja puses ir cieši saistīts ar ceļu uzturētāju un ceļa zīmju uzstādītāju atbilstošu pienākumu nodrošināt skaidru un precīzu informāciju. Ja šāda informācija netiek nodrošināta, nesamērīgi un nesaprātīgi ir sagaidīt no autovadītāja, ka tas varētu pareizi interpretēt un ievērot konkrētus ceļu satiksmes ierobežojumus.

[5.5] Šajā gadījumā noteiktas uzvedības prasību izvirzīja ceļa zīme, kuru normālos apstākļos autovadītājs nevar ievērot un viņam arī nav pienākuma ievērot, jo tā ir neatbilstoši novietota, lai sniegtu pareizu un skaidru informāciju visiem satiksmes dalībniekiem. Tiesu praksē ir noteikts, ka persona nav vainojama un nav sodāma par ceļa zīmes sliktu novietojumu.

Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 6.panta pirmās daļas 2.punktam un Konvencijas par ceļa zīmēm un signāliem 6.pantam ceļu pārvaldītājam konkrētajā gadījumā bija pienākums zīmi novietot labi redzamā vietā. To, ka konkrētā zīme nebija tā novietota, apliecina pieteicēja iesniegtās fotogrāfijas, kas pierāda, ka vienu dienu pēc pārkāpuma konstatēšanas ceļu pārvaldītājs novietoja papildzīmes, kas pēc sava tiesiskā regulējuma nemainīja šajā ceļa posmā noteiktos ierobežojumus. Tas ļauj secināt, ka ceļa zīmes tika uzstādītas tieši tāpēc, lai pienācīgā kārtā ceļu satiksmes dalībniekiem nodrošinātu informāciju par stāvēšanas aizliegumu.

Pieteicējs nav vainojams konkrētajā pārkāpumā, līdz ar to viņš nav sodāms.

[5.6] Lai arī pieteicējs noliedz pārkāpuma faktu, tiesa nemotivēti un nepamatoti nekonstatēja apstākļus pārkāpuma atzīšanai par

maznozīmīgu. Nav saprotams, kā apelācijas instances tiesa varētu izvērtēt šāda argumenta pamatotību. Turklāt arī pēc būtības pirmās instances tiesas secinājums ir nepamatots, jo konkrētā administratīvā pārkāpuma naudas soda sankcija nepārsniedz Ls 30 un automašīnas novietošana konkrētajā vietā neradīja draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem un viņu mantai. Turklāt automašīnas novietošana konkrētajā posmā neapgrūtināja citu ceļu satiksmes dalībnieku kustību.

[5.7] Spriedums nosaka, ka pieteicējs ir jāsoda par ceļu pārvaldītāja nepienācīgi veiktu pienākumu izpildi, kas ir ne vien nesaprātīgi, bet demokrātiskā valstī arī neleģitīmi un pretēji administratīvā soda mērķiem.

[6] Atbildētājs paskaidrojumos norāda, ka apelācijas sūdzība nav pamatota, bet spriedums ir likumīgs un pamatots. Visus pieteicēja argumentus tiesa ir izvērtējusi, apelācijas sūdzībā nav tādu jaunu argumentu, kurus tiesa jau nebūtu vērtējusi. Atbildētājs pievienojas spriedumā minētajai argumentācijai un uztur iepriekš sniegtos paskaidrojumus.

[7] Saskaņā ar LAPK 289.^{21} panta otro daļu apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pārsūdzētais lēmums atstājams negrozīts.

[9] Saskaņā ar LAPK 289.22panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās „a" nodaļas prasībām. LAPK 289.13panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 30.augusta sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pareizs un pilnībā pietiekams. Līdz ar to apgabaltiesa saskaņā ar LAPK 289.13panta trešo daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai tāpēc tos pašus apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[10] Izvērtējot lietā esošos pierādījumus un apelācijas sūdzībā norādīto, apgabaltiesai nerodas šaubas par to, ka 326.ceļa zīme, par kuras

pārkāpšanu pieteicējs ir sodīts, konkrētajā vietā bija saskatāma pietiekami labi.

Apgabaltiesa nesaskata arī tādus apstākļus, lai konkrēto pārkāpumu atzītu par maznozīmīgu. Tā kā pārkāpums konstatēts darba dienas vidū, samērā tuvu galvaspilsētas centram, nav pamatots pieteicēja viedoklis, ka pārkāpums neradīja draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem un pieteicēja transportlīdzeklis neapgrūtināja citus ceļu satiksmes dalībniekus. Būtībā šie pieteicēja argumenti vairāk attiecas uz 326.ceļa zīmes uzstādīšanas lietderību konkrētajā vietā, bet tas šīs lietas ietvaros netiek vērtēts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 1.punktu, 289.[22]panta pirmo un otro daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2009.gada 17.novembra lēmumu Nr.D57/10-6/4114 (2009.gada 7.oktobra Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes inspektora administratīvā pārkāpuma protokols - paziņojums Nr.D57 107923365), bet *G.M.* sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente	*(paraksts)*	I.Amona
Tiesneši	*(paraksts)*	S.Liniņa
	(paraksts)	V.Poķis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese I.Amona
Rīgā 2013.gada 28.februārī